N°. 138. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk NIEUWS-BLAD,

Dingsdag 12 Junij.

Frankrijk.

Parijs, den 8sten Junij.

De discussie over de Algiersche questie duurt nu sedert drie dagen in de kamer van afgevaardigden voort; een aantal sprekers hebben over dezelve het woord gevoerd, en naar de uiteenloopende gevoelens, hunne bezwaren omtrent het bezit en de uitbreiding dier kolonie, of de voordeelen van beide, ontwikkeld. De aandacht der kamer is echter tot heden minder geboeid geweest, dan men naar het belang dat de zaak heeft anders verwachten zou, 't zij dat zulks voorkomt omdat over de questie weinig nieuws kon gezegd worden, daar dezelfde zaak in den laatsten tijd jaarlijks is voorgekomen, 't zij dat in de beide eerste zittingen geen der uitstekende redenaars, die anders de kamer door hunne taal wegslepen, het woord gevoerd hebben. In de zitting van gisteren hebben de heeren *Desjobert* en *Piscatory* zich tegen de gevraagde crediten verklaard, en heeft vooral de eerste met levendigheid al de nadeelen, het verlies van bloed en goed, dat Frankrijk reeds geleden had en door de voortzetting van het tegenwoordig stelsel nog zou te lijden hebben, opgesomd; de heeren *Allard*, *Vatry* en *Laurence* hebben de voordragt verdedigd. Het ministerieel ochtendblad, zijne aanmerkingen makende over de redevoeringen der bestrijders van de Algiersche zaak, doet tevens duidelijk zien, dat het bestuur thans voor goed besloten heeft zijne magt op den tegenwoordigen voet in Afrika te blijven handhaven: het is overigens gemakkelijk — zegt hetzelve — om ten aanzien van Afrika stelsels op te werpen en het gouvernement te verwijten dat het er geen heeft. Het gouvernement heeft ten minste tot stelsel en voor vaststaand denkbeeld, om Afrika te behouden en er onherroepelijk onze magt te vestigen, niet omdat een zeker nationaal volhardend gevoel hetzelve verbiedt eene fransche kolonie, het zij dan goed of slecht, te verlaten, maar omdat het in de toekomst der kolonie vertrouwen heeft. Dit heeft de kamer duidelijk [illegible] in de door den heer [illegible] uitgesproken mannelijke en waardige rede. De kamer en het land vragen voor het oogenblik niet om er meer van te weten. Het [illegible], het gouvernement bestaat in het bepaald en algemeen behoud, met het besluit, om, niet vermetel, maar ook niet zwak, alle maatregelen te nemen, welke de loop der gebeurtenissen noodzakelijk maakt voor het behoud, de verdediging en de bevestiging van ons etablissement.

In de zitting van heden hebben personen van meer belang dan de beide vorige dagen, in de zaak gesproken. De generaal *Bugeaud* heeft het door hem met *Abd el Kader* gesloten vredestraktaat van de Tafna verdedigd, waarbij hij in bijzonderheden omtrent zijn onderhoud met dat stamhoofd trad. Na den generaal, trad de gewezen minister *Guizot* op. Dezelve verwonderde zich dat men omtrent Afrika twee strijdige staatkundige beginsels had gevolgd: het een vredelievend, het andere krijgszuchtig; hij verklaarde dat tijdens hij aan het bestuur was, hij niet in alle de meer of min oorlogzuchtige gevoelens zijner ambtgenooten deelde. Hij deed alstoen concessien om die ook van eene andere zijde te verwerven, maar de ondervinding had hem geleerd, dat wanneer men concessien doet, men altijd te ver gaat. Na de stelsels sedert 1830 omtrent Afrika gevolgd, te hebben overzien, zeide de heer *Guizot*, dat de bezitting van Afrika, naar zijn gevoelen, zich hoofdzakelijk tot een maritiem etablissement behoorde te bepalen. — Bij het vertrek van den post, was heden de heer *Jaubert* aan het woord.

— De wapenschouwing over de nationale garde, door het *Journal des Débats* eerst in een vooronderstellenden toon voorgedragen, is stellig tegen aanstaanden Zondag bepaald. De noodige bevelen zijn daartoe gisteren gegeven; de plaats waar dezelve zal gehouden worden, is nog niet aangeduid.

— Als zeker verhaalt men, dat aan den zoon van den maarschalk *Soult* de ambassade te Napels zal opgedragen worden, nadat hij met zijn vader van diens buitengewone zending zal teruggekeerd zijn. Maandag vertrekt de maarschalk naar Calais.

— Men merkt op, dat er tegenwoordig veel drukte aan de russische ambassade heerscht; bijna dagelijks worden er van hier koeriers naar Berlijn en Petersburg gezonden.

— Sedert eenige dagen bevindt de gravin *Rossi* zich alhier; dezelve heeft een groot getal kunstenaars, die vroeger haar talent in het *Théâtre Italien* bewonderd hebben, ontvangen. De gravin vertrekt binnen kort met haren gemaal naar St. Petersburg.

— De in de laatste jaren door hare geschriften meer bekend geworden hertogin *Abrantès* (weduwe van *Junot*) is gisteren te Parijs aan eene plotseling verergerde ziekte overleden.

— De dagbladen dezer hoofdstad deelen thans, naar eene correspondentie uit Londen, den brief mede, waarbij onze eerste minister, de heer *Molé*, aan den britschen gezant, lord *Granville*, kennis geeft van de blokkade der Mexicaansche havens door een fransch eskader. Voorts heeft men hier uit de engelsche bladen vernomen, dat, volgens een berigt uit Nieuw-Orleans, twee Mexicaansche ministers, te weten die van de buitenlandsche zaken, *Cuevas*, en de minister van oorlog, van Mexico naar Vera Cruz vertrokken waren, om aldaar onderhandelingen met den franschen zaakgelastigde *Deffaudis* aan te knoopen.

— Door een te Bordeaux aangekomen vaartuig heeft men tijdingen uit Valparaiso tot den 25sten Februarij. De Peruviaansche schepen waren aan het Chiliaansche eskader, dat uit Valparaiso gezeild was om dezelven te nemen, ontsnapt. Van den anderen kant was een uit Callao gezeild vaartuig genomen geworden; aan deszelfs boord bevond zich de generaal *Valdivian*, die tot president van Bolivia was benoemd en zich derwaarts begaf; doch dezelve was weder ontkomen en op het fransche schip *Andromede* gevlugt, bij gelegenheid dat de gouverneur van Valparaiso een bal gaf.

— Het *Mémorial Bordelais* van den 6den deelt de volgende berigten van de spaansche grenzen mede:

» Wij ontvangen, over Bajonne, belangrijke tijdingen uit het hoofdkwartier van den pretendent, die zich te Tolosa bevindt. De gematigde partij heeft de overhand behouden: don *Carlos* heeft benoemd: tot minister van justitie, de bisschop van Leon; van oorlog, de generaal *Maroto*; van financien, de heer *Erro*; van buitenlandsche zaken, de heer *Sierra*.

» De generaal *Villareal* is tot opperbevelhebber van het leger benoemd; de graaf *Casa Eguya*, tot kapitein-generaal van Navarre en Biskaye. Al de in ongenade gevallen chefs, zoo als: *Zariategui*, *Elio*, *Torre*, *Madrazo* en *Vargas*, zullen in werkelijke dienst worden gesteld. Men zegt dat een staatkundig manifest zal worden uitgegeven."

Een ander berigt uit Bajonne, van den 4den, spreekt insgelijks van veranderingen die onder de karlistische chefs op handen waren. Don *Carlos* heeft zich te Tolosa gevestigd, na vooraf Alzasua en Villafranca te hebben bezocht. — Uit Tolosa had men van den 2den vernomen, dat *Guergue*, aan het hoofd van drie bataillons en een eskadron, de Arga was gepasseerd, om in overeenstemming met den brigadier *Carmona*, die het dubbel getal troepen onder zich heeft, te manoeuvreren. — Te Tolosa werd voorts van een bloedig gevecht gesproken, dat in Arragon zou hebben plaats gehad.

— Uit Saragossa schrijft men van den 3den dezer, dat de generaal *Diego Leon*, tusschen Allo en Decastello, met de karlisten in gevecht is geweest. Eene brigade van drie bataillons en drie eskadrons was uit Saragossa getrokken, ter vervolging van de karlistische troepen die de Arga waren overgegaan. — Op den 2den Junij hebben de officieren van het overschot des vreemden-legioens te Saragossa een plegtig lijkgesteente op het graf geplaatst van den juist een jaar te voren bij Barbastro gesneuvelden kommandant des legioens, *Conrad*.

— Uit Madrid wordt van den 31sten Mei gemeld, dat de commissie voor de leening met eenparigheid de financiele voorstellen van den heer *Garcias* heeft verworpen. — Te Madrid klaagde men nog algemeen over de onveiligheid van de gemeenschap met de provincien.

— De binnenlandsche fondsen waren heden flaauwer dan de vorige dagen. De reden daarvan werd aan verschillende oorzaken, tot zelfs aan het berigt van de aanstaande wapenschouwing over de nationale garde, toegeschreven. De notering was heden (8 *Junij*) 5 pCt. 109,80; 3 pCt. 79,85; Nap. r. 98,90; Sp. Andoin [illegible] Portugal 24½; Rom. L. 101⅔.

Van den 9den.

In den verderen loop der discussie van gisteren in de kamer van afgevaardigden heeft de heer *Jaubert* ten hevigste het ministerieel stelsel omtrent de Afrikaansche bezittingen bestreden. Zijn [illegible] was, dat men alles in Afrika zou verlaten, met uitzondering van [illegible]. De heer *Berryer* is daarna aan het woord gekomen om aan het bewind der julij-revolutie de schuld te geven, van al hetgeen in Afrika verkeerdelijk was gedaan; hij haalde ten slotte eene meermalen bijgebragte zinsnede aan uit den Engelschen *Times* van den 12den Maart 1834, volgens welke sir *R. Peel* in het britsch parlement de verzekering had gegeven, dat koning *Lodewijk Philips* de [illegible]

loſte had gedaan van de Afrikaansche veroveringen niet in bezit te houden. De heer *Berryer* besloot met zich voor het behoud der Afrikaansche bezittingen te verklaren met daarstelling van havens en militaire punten aan de kust, zonder het voeren van een veroverings- of bestraffings-oorlog, gelijk de generaal *Bugeaud* verlangde. Door den minister *Molé* werd tot tweemalen het woord opgevat om de beide genoemde sprekers te beantwoorden.

In de sitting van heden zijn de beraadslagingen over de afrikaansche kredieten voortgezet. De heer *Passy* heeft tegen de voordragt het woord gevoerd, op grond van den toestand van Europa en het Oosten, en eindigde met te seggen dat zoo de Franschen het noordelijk Afrika bezet bleven houden, zij het gedrag door de Engelschen in Indie gehouden, zouden navolgen. De spreker werd in zijne rede gedurig afgebroken door het geroep, dat men ter stemming zou overgaan. De heer *Mauguin* nam vervolgens nog het woord, om de handelingen des bestuurs in de Afrikaansche aangelegenheid op het hevigst te laken, waaruit eene discussie met den minister van binnenlandsche zaken ontstond, die bij het vertrek van den post nog voortduurde.

— De graaf *Roy* heeft gisteren in de kamer der pairs rapport op het ontwerp voor de renteveriminderiug uitgebragt. Uit zijn verslag blijkt, dat de leden der commissie van onderzoek eenparig van meening geweest zijn, dat het ontwerp behoorde verworpen te worden.

— De wapenschouwing over de nationale garde zal in de Champs élysées, op het plein der Tuilerien en in de straat Rivoli gehouden worden.

— Van de noordelijke grenzen ontvangt men onderscheidene berigten, dat de gekantonneerde troepen hunne vorige garnizoensplaatsen weder betrekken.

— Het *Journal des Débats* vermeldt heden dat het zeker schijnt, dat de schout-bij nacht *Leblanc* in de eerste dagen van Maart de haven van Buenos-Ayres en de rivier la Plata in staat van blokkade heeft gesteld.

— Brieven uit Madrid van den 1sten junij brengen het berigt aan, dat de karlistische chef *Palillos* bij verrassing zich van de stad Ciudad Real, de hoofdstad der provincie la Mancha, heeft meester gemaakt. De karlisten zouden, volgens het eerst in omloop gebragt gerucht, aldaar groote wreedheden bedreven en omstreeks honderd nationale garden vermoord hebben. Deze gebeurtenissen hadden tot interpellatien in de kamer der gedeputeerden aanleiding gegeven.

— Ter beurze is de koers der binnenlandsche fondsen rijzende, ten gevolge van het rapport van den graaf *Roy* in de kamer der pairs, hetwelk niet alleen het ontwerp, maar zelfs het beginsel van de conversie afkeurt. De notering was heden (9 *Junij*) 5 pCt. 110; 3 pCt. 79,95; Nap. r. 98,70; Sp. Ardoin 22¼; Portugal 24½, Rom. L. 101½.

Duitschland.

FRANKFORT, den 8sten Junij.

Ook in een bijzonder schrijven uit St. Petersburg, van den 25sten mei, wordt thans gezegd dat de graaf *Nesselrode*, vice kanselier van Z. M. Keizer *Nikolaas*, van daar naar Berlijn zou vertrekken. Den 2den dezer zou hij zich op weg begeven; zijn verblijf in de pruissische hoofdstad zou acht dagen duren, waarna hij naar Karlsbad zou gaan, en zich daar ophouden tot dat Keizer *Nikolaas* van zijne reize in Zuid-Duitschland aldaar zou aankomen. Insgelijks wordt het bevestigd, dat eenige ambtenaren van zijn departement, den graaf *Nesselrode* zullen vergezellen, namelijk de heer *von Brunoff* en drie andere ambtenaren. In zijne afwezigheid is de portefeuille van het departement aan den heer *von Rudowoncki* opgedragen.

— Een bijzonder berigt uit Berlijn van den 5den luidt als volgt: „Heden zullen de russische grootvorsten van hier naar Stettin vertrekken, van waar zij per stoomboot zich waarschijnlijk naar Stockholm begeven zullen. Morgen, den 6den, vertrekt Z. M. Keizer *Nikolaas* naar St. Petersburg; H. M. de Keizerin zal zich den 13den op weg naar Fürstenstein in Silezie begeven. [Volgens het bovengenoemd schrijven uit St. Petersburg zou Z. M. Keizer *Nikolaas* echter zijne gemalin naar Silezie vergezellen en aldaar drie weken met Hoogstdezelve vertoeven. Van Silezie zou de Keiser voornemens zijn naar Warschau te vertrekken, en van daar weder naar Silezie terugkeeren, om zijne gemalin af te halen, en gezamelijk met haar naar het bad te Kreuth, bij Munchen, vertrekken. Daarna zou het keizerlijke paar weder naar Berlijn komen en alsdan regtstreeks naar St. Petersburg terugkeeren, zoodat de bewoners van laatstgenoemde hoofdstad het keizerlijk gezin eerst in den loop van october terug souden zien.] — Z. K. H. prins *Wilhelm* (zoon van den Koning van Pruissen) zal den 10den dezer zijne inspectiereis naar Westphalen en de Rijngewesten aanvaarden. — Men verneemt bepaaldelijk dat de prins *von Ruhne* van hier vertrekt om het hof bij de krooning der britsche vorstin te vertegenwoordigen; de volgende zes edellieden zullen met hem de buitengewone ambassade uitmaken: de graven *Bourtales*, *Hatzfeld* en *Arthur Bernstorff*, de kamerheer *v. Saldern* en de gardeofficieren *von Berg* en *von Crassow*."

Reeds den 4den dezer hebben ook HH. MM. de koning en de koningin van Hanover, Z. M. de koning van Wurtemberg met Hoogstdezelfs dochters, de groothertog en hertogin van Mecklenburg Strelitz met Hoogstderzelver dochters en de regerende hertog van Brunswijk, de pruissische hoofdstad verlaten, en zijn naar derzelver residentien teruggekeerd.

Z. M. de Koning van Pruissen heeft den grootvorst *Constantijn*, tweeden zoon van den keizer van Rusland, den kroonprins van Rusland, den kroonprins van Hanover en prins *August* van Wurtemberg, de orde van den Zwarten Adelaar geschonken.

Het nieuwe burgergasthuis te Berlijn, hetwelk den naam van deszelfs stichter, keizer *Nikolaas*, zal dragen, heeft van dien monarch eene nieuwe gift van duizend dukaten ontvangen.

— Volgens een berigt uit Hanover, zouden de beraadslagingen der tweede kamer over het ontwerp van constitutie den 7den dezer een aanvang nemen. Er ontbraken nog 13 leden. Van de 60 tegenwoordig zijnde leden, zijn 29 verklaarde aanhangers der opgeheven grondwet, 15 ministerielen en 16 gematigden, die zich niet bepaaldelijk onder de eene of de andere partij scharen.

— Het voorzittend zwitsersch kanton heeft, op den eisch der vier kantons Uri, Unterwalden, Freyburg en Neuchatel, om eenen buitengewonen landdag bijeen te roepen, ten einde de zaken van het kanton Schwyz te regelen (op welke bijeenroeping de kantonraad van Schwyz zelf eveneens aandringt), bij circulaire van den 1sten dezer geantwoord, dat hetzelve gepaster oordeelde, om die aangelegenheid bij den aanvang van den gewonen landdag dadelijk ter sprake te brengen. — Bij eene andere circulaire maakt het voorzittend kanton eene nota van den pruissischen gezant te Bern bekend, waarbij een weigerend antwoord gegeven wordt op het door het eedgenootschap gedaan verzoek, om meerdere begunstiging in de staten van het duitsche tolverbond te erlangen, voor de voortbrengselen der zwitsersche nijverheid.

— In de *Munchener politische Zeitung* wordt thans de voorname inhoud medegedeeld van de breve, waarbij de pauselijke Stoel toestaat dat Dr. *Husgen* als vicaris-generaal van den aartsbisschop van Keulen blijve fungeren, onder de uitdrukkelijke voorwaarden echter: dat hij zich steeds vicaris-generaal *van den aartsbisschop* noeme; dat hij van zijne algeheele onderwerping aan het door den H. Stoel over de leer van *Hermes* gevelde oordeel doe blijken, en die onderwerping ook vordere van alle katholijke hoogleeraren in het aartsbisdom; dat hij, ten aanzien van gemengde huwelijken, op geenerlei wijze afwijke van de voorschriften van de bekende breve van *Pius VIII* en van de instructie des kardinaals *Albani*.

— Sommige duitsche bladen hebben dezer dagen vermeld, dat de beide uit Rome te Berlijn teruggekeerde hoogleeraren *Braun* en *Elvenich*, kort voor hun vertrek uit de pauselijke hoofdstad, hunne geloofsmeeningen, op de leer van *Hermes* gegrond, door den Heiligen Stoel gebillijkt hadden mogen zien. De *Allgemeine Augsburger Zeitung* plaatst echter heden een te dezer zake door de genoemde professors aan den kardinaal staatssecretaris *Lambruschini* gerigt schrijven, van den 5den Maart jl. gedagteekend, en een antwoord daarop, van den 11den daaraanvolgende, waaruit het tegendeel volkomen blijkt. Het laatste is woordelijk van den volgenden inhoud:

„Hoogeerwaardige heeren! Terstond na de ontvangst van uw schrijven van den 8sten, heb ik den Heiligen Vader den brief overhandigd, dien gij aan Z. H. geschreven had. Zoo groot de vreugde van den H. Vader was over de gevoelens van eerbied die gij betuigde voor den Heiligen Stoel te koesteren, des te meer moest het hem verwonderen, dat gij, uit de omstandigheid, dat men u niet veroorloofd had de *Meletemata theologica* in het licht te geven, het besluit getrokken had, *dat de door u in uw werk uiteengezette leer eene zoodanige was die zich in geenen deele met het katholijk geloof in tegenspraak bevond, en zonder eenig nadeel aan dat geloof toe te brengen, in de scholen onderwezen en met* [illegible] *kon werden*. Dit denkende, hooggeerde heeren, zoo dwaalt gij verre van de waarheid af. Hetgeen Z. H. begeert en eischt, is u in mijnen brief van den 5den Augustus aangeduid, waarin u, in naam des Heiligen Vaders, werd voorgeschreven: „dat gij met „verschuldigde gehoorzaamheid, u aan het oordeel des H. Stoels „door welken de schriften van *Hermes* verdoemd waren, van harte „en in gemoede zoudt onderwerpen en datgene verwerpen, wat „door den Stoel van *Petrus* verworpen is, mitsgaders dat gij niets „ondernemen zoudt, waardoor gij van dit [illegible] der „waarheid zoudt afwijken." Daar gij met deze voorschriften van den H. Vader geen genoegen schijnt te nemen, moest het Z. H. zeer verwonderen, te zien dat gij uit de weigering der toestemming tot den druk van het gemelde geschrift het gevolg trekt, dat de H. Stoel op de leerstellingen in hetzelve vervat, haar zegel zou hebben gedrukt. Dit was uit het antwoord van den [illegible] magister van het Heil. Apost. Paleis te [illegible], dewijl hij u duidelijk schreef dat tot het onderzoek van uw werk niet was overgegaan. Ik moet u daarom [illegible], dat Z. H. bij [illegible] de meening volhardt, welke u onder [illegible] van den [illegible] augustus is bekend gemaakt, en u zeggen, dat gij in de grootste dwaling verkeert, zoo gij gelooft, dat de H. Stoel billijkt, wat nooit door denzelven gebillijkt is geworden. Dit maak ik u op bevel van Z. H. bekend, terwijl ik" enz. *Lambruschini.*

— Berigten uit Konstantinopel van den 16den mei houden, dat de turksche vloot zeilvaardig lag; hetgeen aan velen onverklaarbaar scheen, daar de betrekkingen tusschen de Porte en *Mehemed Ali* thans niet meerder onrustbarend waren dan anders. Men [illegible] niets omtrent het reisplan des Sultans.

Er werd te Konstantinopel [illegible] verwacht, die aan den Sultan een [illegible] voor dat [illegible] zou voorleggen. Men verzekerde dat op hetzelfde tijdstip de graaf *Worontzoff*, gouverneur van Nieuw Rusland en Bessarabie, in Servie verwacht werd, om bij deze voor de toekomst van Servie zoo aangelegene vraag de belangen van Rusland voor te staan. Van Servie zou de graaf zich naar W[illegible] begeven, vermoedelijk om de inzigten van Oostenrijk ten [illegible] te vernemen. Ofschoon men wel beducht is voor den invloed, dien de Engelsche Consul-generaal *Hodges* op vorst *Milosch* schijnt uit te oefenen, zoo meent men toch ook dat het constitutie-ontwerp in geen al te liberalen geest zal uitvallen, hiervoor waarborgde de door Vorst *Milosch* steeds betoonde afkeerigheid van instellingen, die niet overeenstemden met den trap van beschaving, waarop zijn land stond.

Nederlanden.

BREDA, den 11den Junij.

Van gisteren wordt ons uit 's Gravenhage geschreven:

» Eergisteren avond heeft H. K. H. Prinses *Albert* van Pruissen en Hoogstdeszelfs dochter, Prinses *Charlotte*, de voorstelling in den Koninklijken Nederduitschen Schouwburg, met Hoogstderzelver tegenwoordigheid vereerd.

» — Overeenkomstig art. 139 der grondwet, en de dienaangaande vastgestelde reglementen, vergaderen de Staten der onderscheidene provinciën, den eersten Dingsdag in de maand Julij aanstaande (zijnde dit dus den 3den Julij) in de hoofdplaatsen der verschillende gewesten. Volgens art. 144 behoort tot hunne werkzaamheden, onder anderen, de verkiezing van de leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, en wel voor het dit jaar aftredende gedeelte derzelven. Dit getal beloopt negentien, als uit:

Noord-Braband: jhr. *P. E. de la Court*, mr. *J. A. Luyben*, mr. *J. B. H. van den Mortel*;

Gelderland: Jhr. *W. L. F. C. van Rappard* en *E. W. van Dam van Isselt*;

Holland: Jhr. *G. Beelaerts van Blokland*, jhr. *A. Warin*, jhr. *H. Backer*, jhr. mr. *M. W. de Jonge*, jhr. *G. Clifford*, mr. *J. H. van Reenen* en mr. *J. Op den Hooff*;

Zeeland: *J. Snouck Hutgronje*;

Utrecht: Mr. *H. M. A. J. van Asch van Wijck*;

Vriesland: *M. P. D.* baron *van Sytzama* en mr. *J. Cats Eps.*;

Overijssel: Mr. *W. H. Vijfhuis*;

Groningen: Jhr. *O. van Swinderen van Rensuma*;

Drenthe: [illegible] *Kniphorst*.

Behalve [illegible] leden, die dit jaar aftreden, is thans ook het [illegible] van den heer mr. *W. B. Donker-Curtius van Tienhoven*, die tot vice-president van den Hoogen Raad benoemd is, welke betrekking, op grond van art. 9 van de wet op de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie, onvereenigbaar is met het lidmaatschap van de Staten-Generaal. Op dienzelfden grond is ook de heer mr. *J. Op den Hooff* niet, even als de overige achttien, dit jaar aftredende leden der Tweede Kamer, herkiesbaar. Waarschijnlijk zal er ook voor den heer mr. *T. C. de Bordes*, die tot procureur generaal bij den Hoogen Raad benoemd is, een ander lid ter Tweede Kamer moeten worden verkozen, daar ook die betrekking, even als die van lid van den Hoogen Raad, onvereenigbaar toeschijnt met die van afgevaardigde. Intusschen treft men dienaangaande, voor zoo ver bekend is, nergens eene stellige bepaling aan.

» — Door Z. M. is tot lid der commissie van landbouw in de provincie Vriesland benoemd, de heer mr. *G. H. Avenhorn van Nauta*, in plaats van mr. *J. H. de Carpentier*.

» — Door Z. M. is de eerste luitenant *Buskens*, van het regiment huzaren n°. 6, ontslagen geworden.

» — Naar men verneemt, heeft het Z. M. behaagd den heer *C. Quanm* te Parijs, een octrooi voor den tijd van vijftien jaren te verleenen, op de invoering in dit rijk van eene door hem gedane uitvinding, om aan het gegoten ijzer dezelfde [illegible] te geven als aan het geslagen ijzer.

» — [illegible] men, dat het Z. M. [illegible] heeft, den wel-[illegible] *Hubrecht*, [illegible] van af 1°. Julij [illegible] salvo honore.

» — Naar men verneemt [illegible] bij de hooge regering thans overwegingen [illegible] omtrent de toelating van de procureurs bij den Hoogen Raad, wanneer de nieuwe wetgeving zal zijn ingevoerd. »

— Volgens bekendmaking van de directie der Nederlandsche Handelmaatschappij, is door den raad dier maatschappij in deszelfs zitting van den 8sten besloten tot de uitkeering van een dividend over het boekjaar 1837, ten bedrage van *ƒ* 80 over elk aandeel groot *ƒ* 1000, staande op naam; en zal, te beginnen met den 1sten Augustus, bij de Nederlandsche bank tot de betaling daarvan worden overgegaan.

— Uit Middelburg schrijft men van den 8sten dezer: » Gisteren avond had het 7jarig zoontje van *J. A. Willing*, zeeman, woonachtig op het Vlissingsche wagenplein alhier, het ongeluk, in de nabijheid der Vlissingsche brug, in het water te vallen, doch is hetzelve gelukkig gered door *Johannes Hoogeboom*, oud 18 jaren, [illegible] knecht, mede alhier woonachtig, die niet aarzelde in het water te springen; zonder welke menschlievende daad het kind waarschijnlijk zoude verdronken zijn, als zijnde op dat oogenblik reeds vruchteloos de redding van hetzelve beproefd door middel van het toesteken van eene lat, welke het geen bewustheid meer had, om aan te grijpen. »

— Uit de Groningsche gemeente Anlo schrijft men, dat in den namiddag van den 4den, gedurende een kort doch hevig onweder, de bliksem geslagen was in het huis van *Otte Boeles Meyering*, kastelein en koopman in het onder die gemeente behoorende Gasteren. In een half uur tijds, was het huis met de schuur geheel in de asch gelegd. Men had niets van den inboedel kunnen behouden; de levende have was gelukkig, op een varken na, gered. Het afgebrande huis was voor brandschade verwaarborgd.

— Te Assen is den 4den dezer, door de vroegere leerlingen van het aldaar sedert 18 jaren bestaan hebbende instituut voor het onderwijs der oude en hedendaagsche talen en verdere voorbereidende wetenschappen, aan welks hoofd de hoogst verdienstelijke rector *Dr. Hofst. Nassau* staat, een onderling herinneringsfeest gegeven. Vier en vijftig der oude leerlingen van den heer *Nassau* kwamen daartoe, en om hunnen voormaligen onderwijzer een openlijk blijk van hunne achting en hulde te geven, uit Drenthe en de naburige provinciën bijeen, en bragten den dag onder de hartelijkste vreugde en aangenaamste gewaarwordingen door. Des middags was er in de ruime zaal van het Heeren-Logement een maaltijd aangerigt, waarbij een der oudste leerlingen, in naam van allen, aan den heer *Nassau* zijne hulde toebragt. Des avonds werden eenige vuurwerken afgestoken. Het geheel leverde een bewijs op van de belangstelling die men thans voor het onderwijs koestert.

— In het voorname orgaan van de behoudende partij, het dagblad *the Times*, leest men een brief uit Parijs, die hetzelve zegt uit eene beproefde goede bron te hebben, en volgens welke vorst *Leopold*, zoo het noodig mogt zijn, door zijnen schoonvader, den koning der Franschen, door nadrukkelijke middelen tot de aanneming der 24 artikelen zou gedwongen worden.

— In de berigten die men te Londen tot den 10den Mei uit New-York ontvangen heeft, leest men, dat de president dien dag eene boodschap aan het Congres gezonden had, waarbij voorgesteld wordt om de geldelijke ongelegenheid uit den weg te ruimen waarin het land zich (in weerwil van de 28 millioenen, die het bij de onderscheidene staten gedeponeerd en der 15 millioen schuldvorderingen die het op bijzondere personen heeft) voor alsnog bevindt, en dit wel door de intrekking van het verbod om teruggekomen bankpapier weder uit te geven.

— Volgens een berigt uit Kopenhage, zou prins *Ferdinand* van Denemarken tot gouverneur van Jutland benoemd zijn; er was hiervan echter nog niets officieels bekend. — De prins *Christian von Glucksburg* (en niet, gelijk gemeld is, zijn broeder *Karel*, die dezer dagen met prinses *Wilhelmine* van Denemarken in den echt verbonden is), de graaf *van Blücher-Altona* en de deensche consul-generaal *Bille*, zouden weldra uit Kopenhage naar Londen vertrekken, om hun hof bij de kroningsplegtigheid te vertegenwoordigen.

De Noordsche Godenleer.

(Vervolg van ons vorig nommer.)

Tot dus verre het algemeene overzigt; hier volgen nog eenige bijzonderheden, waarin de heer *Passavant*, schrijver dezer korte schets, de groepen en afdeelingen van de voorstelling van *von Bissen*, tracht op te helderen.

I. *Allvadur*, op den aardkloot gezeten, is door geheiligde geesten omgeven. *Surtur* bewaakt met zijn vlammend zwaard, de vuurwereld, *Muspelheim*. De *Nornen*, of Godinnen des Noodlots, bepalen, volgens eeuwige wetten, den loop der dingen, het lot van koningen en helden. *Urthr* stamt af van het geslacht der reuzen; *Werthandi* uit dat der *Asen*; *Skulld*, uit dat der *Wanen*. Bij hen staan twee *Walküren*, om de lotsbestemmingen te vernemen; de *Walküren* worden ook Toovernornen geheeten, uit hoofde van hunne voorzeggingskunst. Deze aanminnige maagden, wier schoonheid en jeugd onvergankelijk is, bewonen *Walhalla* en stellen de helden die om *Odin* verzameld zijn, schadeloos voor de vreugden der aarde, zonder dat hare reinheid bezoedeld wordt. De *Walküren*, die door *Odin* naar elken veldslag worden heen gezonden rijden vooraan in het slaggewoel, bepalen, naar de uitspraak der *Nornen*, wie of vallen zal, en geleiden de gevallen helden naar *Walhalla*, aan *Odin's* gastmaal.

II. Rijdende en dansende *Walküren* en andere vreugdebedrijven in *Walhalla*. Dit is het gouden paleis van *Odin*, in het schoonste woud gelegen, vol van eeuwigbloeijende en vruchtgevende boomen, de gelukkigste en zaligste verblijfplaats, alwaar de in den slag gevallen helden wonen en een onuitputtelijk genot vinden in den strijd, in gastereijen, en in de liefde. Onder de *Asen*-maagden staat *Gefion*, de beschermvrouw van de deugd der maagden uit *Walhalla*, even alwetend als *Odin* zelf.

III. Bij gelieven houdt zich *Sindur* op, eene der negen reuzendochters die allen te gelijk door *Odin* tot moeder van *Heimdal* werden gemaakt, den wachter der Hemelsbrug. Naast *Freya* staan drie Godinnen, die elkander omstrengelen: *Siofna*, de Godin der bevalligheid en van het eerste liefdegevoel, dat in de harten van jongelingen en meisjes ontluikt; *Löffna*, de Godin der huwelijks-liefde en der overeenstemming; zij brengt gelieven bijeen, verstoorde echtelingen verzoent zij met malkaar; en *Wara* of *Vora*, de Godin van huwelijks-trouw, de wreekster van echtbreuk. *Freya*, die met *Odin* gehuwd is, is de Godin der Liefde, aan *Venus* gelijk, maar met een verhevener geest begaafd. Zij is eene dochter van *Njörd* en der schoone Reuzendochter *Skade*, van welke zij al hare goedhartigheid en behoorlijkheden heeft geërfd. In *Volkwang*, *Freya's* burgt, zit liefde op den troon en heerscht de gulste vreugde. Met haar tweegespan rijdt zij uit en hoort de beden der menschheid genadiglijk aan. Achter *Freya*, staan de twee dochters die uit haren echt met *Odin* zijn voortgesproten: *Gnoss*, zoo schoon, dat al het schoone naar haar is genoemd geworden, en *Gersemi*, zoo aanminnig, dat al wat liefelijk is, van haar zijnen naam heeft ontleend. — *Freier* of *Frey*, zoon van *Njörd* en *Skade*, is de heerscher over regen, zonneschijn en het aardgewas; hij is het, wien men om een gezegend jaar en om den vrede smeekt. Hij zit, met een schild aan den arm, op hetwelk het beeld prijkt van het gouden everzwijn, waarop hij pleeg te rijden, naast zijne gade *Gordur*, en is omgeven van zijne dienaren, *Beyla* en *Beygwer*, benevens van *Skirner*, zijn trouwsten vriend, die met behulp van *Freier's* zwaard, de schoone reuzendochter, die thans zijne gemalin is, voor hem verworven heeft. Bij *Skade*, de moeder van *Freya* en van *Freier*, houdt zich *Sigijn* op, de gade van den boozen *Loki*, wien zij twee zonen, *Narva* en *Wale*, baarde. De laatste werd in een Wolf veranderd en verscheurde zijnen broeder, met wiens ingewanden *Loki* gebonden werd. *Odin*, de zoon van *Borr* en der Reuzendochter *Bergthor*, was de oudere broeder van *Wile* en *We*, de hoogste God van het Godengeslacht der *Asen*. Hij heerscht onbeperkt en met scheppende kracht door alle tijden heen, tot aan den wereldbrand, waarin hij mede bezwijkt, maar door *Allvadur* weder tot een nieuw leven wordt opgewekt. Zijne alwetendheid is hij verschuldigd

aan twee Raven, *Hugin* en *Munin*, die hem alles komen verhalen wat op de wereld geschiedt. *Asgard*, de hoofdstad van het rijk *Asaheim*, is de eigenlijke goddelijke zetel der *Asen*; *Odin* heeft aldaar drie paleizen: *Gladsheim*, hetwelk voor de vergaderingen van den raad der Goden bestemd is; *Walaskialf*, waarin *Odin* de wereld overziet; en *Walhalla*, waarin de gevallen helden der aarde vergaderd worden om met hem tegen de Reuzen te strijden die den ondergang der wereld gezworen hebben. Bij *Odin* zit *Frigga*, zijne voornaamste gemalin, moeder van het meerendeel der *Asen*-goden. Zij ziet in de verste toekomst, maar openbaart aan niemand wat zij weet. *Fulla*, eene *Asen*-godin, van den tedersten en lieftalligsten lichaamsbouw, is eene vertrouwde van *Frigga*. *Sif* (de oogst) is de tweede gemalin van *Thor*, om hare ongemeene schoonheid beroemd. Aan de andere zijde van *Frigga* staan twee zonen van *Odin*: *Hermode*, welke in de Noordsche Godenleer nagenoeg is wat *Mercurius* bij Grieken en Romeinen was; hij is de bode der Goden, uitmuntende door vlugheid en behendigheid. Naast hem staat *Braga*, de God der dichtkunst, des gezangs en der welsprekendheid. De verdienstelijke *von Bissen* heeft dezen *Apollo* der Ouden met eene lier of harp afgebeeld; de oude schrijvers kennen hem echter geen speeltuig toe. *Braga* gaat de helden die in *Walhalla* aankomen, met dezen Goden-groet te gemoet: »Treed binnen in *Walhalla*, geniet den vrede die den gevallen helden toekomt, en drink met de *Asen* den drank der onsterfelijkheid." — In zijne nabijheid staat zijne gemalin *Iduna*, de Godin der eeuwige jeugd en der onsterfelijkheid, die niet is voortgebragt, maar van den beginne af bestaan heeft.

IV. *Balder* (de zedelijke goedheid of de deugd), een zoon van *Odin*, bezat eene verblindende schoonheid en was de reinste en jeugdigste Godheid, aan wie *Odin* alleen de gave geschonken had om aan anderen schoonheid te verleenen. Hij zit naast zijne gade *Nanna* (de reinste maagd, de onschuld), die eenskaps van hartzeer stierf toen, door *Loki's* boosheid, haar gemaal door *Hoder* (de verblinde haat) werd omgebragt. *Hoder*, zoon van *Odin* en van *Frigga*, is bovenmate sterk, maar blind; gewoonlijk wordt hij tot zinnebeeld genomen van het geweld dat door de rede niet in bedwang wordt gehouden. *Wali*, die *Hoder* verslaat, werd door *Odin*, na *Balder* en *Hoder*, verwekt; en beteekent berouw, boete en straf, die haat en zonde te niet doen. *Tyr*, eveneens een zoon van *Odin*, is de dappere Krijgsgod en bestuurder der veldslagen. Bij den ondergang der wereld strijdt hij met den helhond *Garm*; beiden brengen zij elkander ter gelijker tijd om. *Ullar*, zoon van den goedhartigen *Sif*, was een uitmuntend schutter. Hij is hier voorgesteld met een beerenhuid bedekt en een boog in de hand houdende. *Widar* (of *Witharr*), een zoon van *Odin*, is de God der geheimhouding en een der weinige *Asen*, die den *Surtur*-brand, of den ondergang der wereld, overleven. Hij zal den Reuzen-wolf *Fenris* overwinnen, door hem den muil vaneen te scheuren. Met *Balder*, *Wali* en *Hödur* en de beide zonen van *Thor* (geest en kracht) zal hij het verjongde aardrijk bewonen. *Saga*, de Godin der geschiedenis, brengt in hare liederen de daden der helden aan de nageslachten over. *Forsete*, zoon van *Balder* en van *Nanna*, is de God der eendragt; hij beslecht de geschillen en geeft ieder wat hem toekomt. Deze groep wordt door eene *Walküre* besloten, die aan een held, met eenen knods gewapend, den drank der onsterfelijkheid (*meth*) in eene drinkschaal inschenkt. Deze dienst behoorde tot de taak welke aan de *Walküren* in *Walhalla* was opgelegd. — Vervolgens komen de spelen. Naar gelang de slag en de overwinning, het bedwelmend genot van gasterijen en minnekozerij, de gevallen helden en kampvechters op aarde bekoord hadden, zoo waren hun die genietingen ook in *Walhalla* bereid; zij streden, worstelden, sloegen elkander wonden, maar zoodra het hoorngeschal ten maaltijd noodigde, waren de wonden geheeld, en namen andere vreugdebedrijven een aanvang; vooral strekten de *Walküren* tot veraangenaming van het leven der helden. Eene derzelven, *Soszu*, zien wij hier, zich aan den jeugdigen *Thialf* (de lentewarmte), een dienaar van *Thor*, aansluiten. Verder opstaan twee jongelingen, *Thor's* zonen, *Mau* en *Magne* (geest en kracht), die na den wereldbrand diens geweldig wapentuig, zijnen verpletterenden hamer, beërven zullen. *Thor*, de God der lente, thans nog van zijnen hamer voorzien, is op eenen rotsklomp zittende afgebeeld. Na *Odin*, zijn vader, is hij de opperste der Goden. Vreesselijk, met donderend geweld, zweeft hij over de wolken en beschermt nog meer ontzetting in, wanneer hij zijnen gordel (*megingjarder*) om zijne lendenen slaat, die hem dubbele kracht verleent, en met zijn allesvernielend werktuig, zijnen ijzeren hamer (*mjölner*) in het midden van de vijanden der Goden treedt, en hen verplet. — *Loki*, zoon van den Reus *Farbaute* en de Reuzin *Laufeia*, de oorsprong en vader van alle booze beginselen en krachten, wordt hier als medgezel van *Thor* voorgesteld, dien hij vaak vergezelde, en tot menige wandaad verleidde. Bij den wereldbrand, is hij de oorzaak van den ondergang van het grootste deel der *Asen*-goden.

*** ONDERTROUWD:

Mr. H. A. D. VAN DER MEER,

EN

M. D. C. E. BROCX.

's *Gravenhage*, den 8. Junij 1838.

*** Heden overleed alhier, na eene langdurige ziekte, mijn dierbare Echtgenoot, de Hoog-Edel Achtbare Heer JAN CAREL VAN NAERSSEN, oud-Burgemeester en thans Wethouder dezer Stad, in den ouderdom van ruim 73 jaren.

BREDA,
7 Junij 1838.

E. B. BRUYNINGA.
Wed. VAN NAERSSEN.

*** In den afgeloopen nacht werd mijne zeer geliefde Echtgenoote, HENRIETTE JACOBA DE KRUYFF, in den ouderdom van 43 jaren en 8 maanden, aan mij en onze zeven Kinderen door den dood ontrukt.

J. BOSSCHA.

BREDA, den 9 Junij 1838.

*** De Ondergeteekende, Hoofd-Agent van de Nederlandsche Algemeene Verzekerings-Maatschappij in de Provincie *Noord-Braband*, herinnert bij deze de LANDBOUWERS en verdere Bruikers van Landerijen, dat men zich ten zijnen Kantore te *Breda* en bij de onderstaande Heeren Agenten, ten Platten lande kan aanmelden, ter bekoming van VERZEKERING voor HAGELSCHADE op de te veld staande Vruchten, als: VLAS, BOEKWEIT, OLIEZAAD en verder alle OOGST, tegen eene vaste Premie, zonder Inleggelden of Administratie-kosten. Het hoogst nuttige dezer Verzekering (daar soms de Landman in een enkel oogenblik zijn Oogst door Hagelslag vernietigd ziet) is te veel in 't oog loopend, dan dat dezelve bijzondere aanbeveling behoeft.

Willemstad,	Agent	de	Heer	J. SONNEVELD.
Zevenbergen,	»	»	»	J. VAN DER WERK.
Fijnaart en *Prinsland*,	»	»	»	J. BOONHOFF.
Oudenbosch en *Gastel*,	»	»	»	J. BAKHOVEN.
Rozendaal,	»	»	»	J. W. KNIESCHAER.
Bergen-op-Zoom,	»	»	»	C. F. L. FRENSDORFF.

De Hoofd-Agent,
BREEKPOT.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie maakt, ingevolge het 9e der artikelen van overeenkomst, bekend, dat door den *Raad* in deszelfs zitting van heden, in overeenstemming met de bepalingen van het 9de en 10de der evengemelde artikelen, is besloten tot de uitdeeling van een *Dividend* over het boekjaar 1837, ten bedrage van *Tachtig* Guldens, over elk aandeel groot *f* 1000, staande op *naam*, en verwittigt dien ten gevolge de houders van *aandeelen op naam*, dat, overeenkomstig den inhoud der bij die aandeelen afgegeven *nieuwe* Dividend-bewijzen, tot de Betaling, tegen intrekking van het *derde* derzelve zal worden geavanceerd bij de *Nederlandsche Bank* te *Amsterdam* en wel te beginnen met Woensdag den *eersten Augustus* aanstaande.

AMSTERDAM, den 8. Junij 1838.

VAN DER HOEVEN, *President*.
ROOY, *Directeur*, *fungerend Secretaris*.

De Ondergeteekende, door aankoop Eigenaar geworden zijnde van een echt Engelsch RIJ-PAARD, toebehoord hebbende aan wijlen den Hoog Edel Gestr. Heer DONKER VAN DER HOFF, in leven Militaire Intendant, zal hetzelve door een daartoe bevoegd Ambtenaar publiek presenteren te Verkoopen, op den 15. Junij 1838, ten Huize van AD. KUYPERS, te *Rozendaal*, des namiddags ten 3 ure.

Het PAARD is dagelijks, tot den dag van den Verkoop, bij den Eigenaar te bezigtigen.

BERGEN-OP-ZOOM, den 5. Junij 1838.

C. F. L. FRENSDORFF.

GUSTAAF LENSING, te Maastricht.

Fabrikant van Schrijfpennen, Zegellak, Ouwels, Speelkaarten, Gekleurd Papier, enz.,

heeft de eer aan zijne geëerde Begunstigers in *Oud-Nederland* bekend te maken, dat hij thans door de opening en de geregelde vaart op de *Zuid-Willemsvaart*, in staat gesteld is, om de hem gevraagde Goederen in den tijd van drie dagen te 's *Hertogenbosch*, te bezorgen. — Nog heeft hij de eer te berigten, dat hij sedert eenigen tijd opgerigt heeft eene FABRIJK VAN SPEELKAARTEN, welke bij hem van de beste kwaliteit en tegen de minste prijzen verkrijgbaar zijn. Bevelende hij zich bij voortduring in ieders gunst.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is voorhanden een genoegzaam getal exemplaren van de officiele uitgave der ondervolgende Nederlandsche WETTEN en WETBOEKEN:

WET OP DEN OVERGANG VAN DE VROEGERE TOT DE NIEUWE WETGEVING	*f* 0,25.
WET HOUDENDE ALGEMEENE BEPALINGEN DER WETGEVING VAN HET KONINGRIJK	» 0,10.
WET OP DE REGTERLIJKE ORGANISATIE EN HET BELEID DER JUSTITIE	» 0,60.
BURGERLIJK WETBOEK	» 3,50.
WETBOEK VAN KOOPHANDEL	» 2,40.
WETBOEK VAN STRAFVORDERING	» 1,20.

Bij Bovengemelden is tevens verkrijgbaar:

ECHT ENGELSCH TEEKENPAPIER van verschillende grootte en prijzen. Alsmede ENGELSCH POSTPAPIER in quarto en octavo formaat van 15—30 Cent het Caters.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers